

ನೇಸರು

ತಿಂಗಳೋಲೆ

ಅಮೃತ ಮಹೋತ್ಸವ

Platinum Jubilee Celebration

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಮುಂಬಯಿ

The Mysore Association, Bombay

KARNATAKOTSAV

ಕರ್ನಾಟಕೋತ್ಸವ

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್, ಮುಂಬಯಿ

The Mysore Association, Bombay

393, Bhaudaji Road, Matunga, Mumbai-400 019.

Tel. : 402 4647 • Grams : "KARUNADU"

ನಾಟಕೋತ್ಸವದ ಉದ್ಘಾಟನೆ

ಭರತ್ ನಾಟ್ಯ - ಸ್ನೇಹಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರಿಂದ

ದಿರ್ ಕತನ ಕುಕದ

ಮಹಿಪತ್ ಕ್ಯಾಣನ ತಂಬ್ಲಿ M.A.

ಡೋಲ್ಡಿ ಅಪುವಲ್ಯಾ ತಿವಾರಿ

ಮನಹಿ ಮನ್ ದಲ್ಯಾ ನಾಚಿ

ಪುಚ್ಚೇಲಿಯ ಯೆಸರಿನ ಪ್ರಸಂಗ

ನಾಟಕಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗ ವಿವರ

ಮಹಿಷತ್ ಕ್ಯಾಣನ ತಂಬ್ಲಿ ಎಂ.ಎ. (ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ) ವಿಜಯ ತೆಂಡುಲಕರ್ ಅವರ ಮೂಲ ಮರಾಠಿ ನಾಟಕ ಪಾಹಿಜೆಚಾತೀಚೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿರುವ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಮಹಿಷತ್ ಜೀವನದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಸುತ್ತ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಈ ನಾಟಕವು ಹಳ್ಳಿಗರ ಜೀವನದ ನಂಬುಗೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅಂಧಶ್ರದ್ಧೆಗಳ ಸಹಜ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ಬಹಳ ಸುಂದರವಾಗಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ನಾಟಕವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ "ಪ್ರಯೋಗರಂಗ" ತಂಡವು ಸಾದರಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಮೂಲನಾಟಕ : ವಿಜಯ್ ತೆಂಡುಲಕರ್ ಅವರ "ಪಾಹಿಜೆ" "ಚಾತೀಚೆ" ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಿದವರು: ಎಸ್. ಕುಲಕರ್ಣಿ, ನಿರ್ದೇಶನ : ವಾಲ್ಮೀಕಿ ದೀಪೋಜ

ಪಿರ್ ಕಿತ್ತೆ ಹುಕ್ಕಿ (ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ)

ನಾಟಕವು 1947 ವಿಭಜನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ. ಹೆಂಗಸರು ಸಮಯ ಪರಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಧ್ವನಿ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿಯು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನಾಟಕವು ಹೆಂಗಸರ ಕೆಲವು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅನುಭವಗಳ ಅಧಾರದ ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಅವರ ಮೌನಕ್ಕೆ ಧ್ವನಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ದೇಶದ ವಿಭಜನೆಯ ಮೊದಲು ಹಾಗೂ ನಂತರದ ಸಮಾನ ಅನುಭವಗಳ ನಾಲ್ಕು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕತೆಗಳ ಸುತ್ತ ನಾಟಕವು ತಿರುಗುತ್ತದೆ. ಒತ್ತಪ್ರಧಾನ "ಗೌರವ ಅಥವಾಶೀಲದ" ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದಲ್ಲೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬಲಿಯಾಗಿದ್ದಾರೂ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದುರಂತ (ವಿಪತ್ತನ್ನು) ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ನಾಲ್ಕು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕಥೆಗಳು ನೈಜ ಘಟನೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೂಲ ಆಧಾರ : ಊರ್ವಶಿ ಬುಟಾಲಿಯೋ ಅವರ ದಿ ಅದರ್ ಸೈಡ್ ಆಫ್ ಸೈಲೆನ್ಸ್ ಬರೆದವರು : ಬಿ. ಗೌರಿ, ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದವರು : ಕೀರ್ತಿ ಚೈನ್ ಸಾದರ ಪಡಿಸುವವರು : ಅರಂಜನ್, ನವದೆಹಲಿ

ಹುಚ್ಚೀರಿಯ ಎಸರಿಕ ಪ್ರಸಂಗ (ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ)

ಇದು ಬಡ ಕಾರ್ಮಿಕ ಹೆಂಗಸಿನ ಸಂಘರ್ಷಗಳ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ನಿರಾಸಕ್ತತೆ, ಹುಚ್ಚೀರಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಗಳಿಸಿದರೂ ದಿನದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪುತ್ತಿರುವ ಉಚ್ಚ ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿರುತ್ತಾಳೆ. ತನ್ನ ಜೀವನದಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ಆಕೆ ಮಗಳಿಗಾಗಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದುದನ್ನೆ ಬಯಸುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಹಾಗಾಗದಿದ್ದಾಗ ಆಕೆ ವಿರೋಧಿಸಿಲು ಹೇಗಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಇದು ಬಡತನದಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಯಶಸ್ವಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಬಡಸ್ತ್ರೀಯರ ಕತೆ.

ನಾಟಕವನ್ನು ಸಾದರ ಪಡಿಸುವವರು:

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರಯೋಗ ರಂಗ ತಂಡ

ಮೂಲಕತೆ ಬರೆದವರು : ಕೆ.ಟಿ. ಚಿಕ್ಕಣ್ಣ

ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿದವರು : ಎಸ್. ಎಸ್. ಸುಧಾ

ನಿರ್ದೇಶನ : ಸುನೀತ್ ಪಂಡಿತ್

ಅರಗಿನ ಬಿಟ್ಟು - ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ

ಹೂಲಿ ಶೇಖರ್ ಅವರ ಈ ನಾಟಕ ಚಾನಪದ ಕಥೆಯ ನಾಟಕ ರೂಪಾಂತರ. ಭಾಗವತ, ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ 'ಅಜ್ಞಾನಕೃನ' ಕಥೆಯಿಂದ ಪ್ರೇರಿತವಾದಂತಿದೆ. ತನ್ನ ಇರುವಿಕೆಗಿಂತ ಬೇರೆಯಾದುದನ್ನೆ ಬಯಸುವುದು ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವ. ಅಂತೆಯೇ ರಾಣಿ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸುಖ ಸೌಕರ್ಯವಿದ್ದರೂ ಕಾಡು ಮೇಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಒಬ್ಬ ಸಾಧಾರಣ ಚಿತ್ರಕಾರನನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇತ್ತ ರಾಜನಾದರೂ ತನ್ನ ಅವಮಾನವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅವರ ಕೊಲೆಗೈಸುತ್ತಾನೆ. ಮಧ್ಯೆ ದಾಸಿ, ಸೇವಕಿ, ಸೂತ್ರಧಾರ ಮುಂತಾದವರು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ಅನೇಕ ಪದರುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ನಾಜೂಕಾಗಿ ತೆರೆದಿಡುತ್ತಾರೆ.

ನಾಟಕ ಬರೆದವರು : ಹೂಲಿ ಶೇಖರ್

ಸಾದರ ಪಡಿಸುವವರು : 'ನಂದನ', ಬೆಂಗಳೂರು

ನಿರ್ದೇಶನ : ರತ್ನ ನಾಗೇಶ್

ರುಡಾಲಿ : ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ

'ರುಡಾಲಿ' ಬಂಗಾಳದ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಾಶ್ರೀತಾದೇವಿಯವರ ಮೂರು

ಪ್ರಮುಖ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರೂಪುಗೊಂಡಿದೆ. ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಮಹಾಶ್ರೀತಾದೇವಿಯವರನ್ನು ಪ್ರಥಮಬಾರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ರುಡಾಲಿ, ಸ್ವನದಾಯಿನಿ ಹಾಗೂ ದೋಪ್ಪಿ - ಈ ಮೂರು ಕಥೆಗಳು ಸೇರಿ 'ರುಡಾಲಿ' ನಾಟಕದ ವಸ್ತುವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಯೋಗದುದ್ದಕ್ಕೂ ಸನಿಚರಿ, ಜಸೋದವ್ವ ಹಾಗೂ ದೋಪ್ಪಿ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾ, ಸಮಾಜದೊಂದಿಗೆ ತುಂಬಿರುವ ಅವಮಾನವೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬೆತ್ತಲೆಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಬೀಗುವವರಿಗೆ ಈ ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಗಳ ತುಲನಾತ್ಮಕ ದೃಶ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂಕೇತಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತವೆ.

ಮೂಲಕಥೆ : ಬಂಗಾಳದ ಮಹಾಶ್ರೀತಾದೇವಿಯವರ ಮೂರುಕಥೆಗಳು.

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ

ಅನುವಾದಿಸಿದವರು : ಸಿ.ಬಿ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

ನಿರ್ದೇಶನ : ಸಿ.ಬಿ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ

FOR ALL YOUR DOMESTIC AND INTERNATIONAL TRAVEL ARRANGEMENTS

CONTACT

A AUGUST TRAVEL SERVICE

Agents For INDIAN AIRLINES & JET AIRLINES

REGD. OFFICE : 3/15, ASHIANA, SECTOR 17, VASHI, NAVI MUMBAI PHONES : 789 1970 * 789 1972 789 2451

GRAMS : AUGTRASERV

ALSO AT : 2/16, KABBUR HOUSE, SION (E), MUMBAI-400 022. PHONES : 407 2984 * 409 3573 407 7750

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಈ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸಂಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೊರತರಲಿದ್ದೇವೆ.

ಸಾದರ ಪಡಿಸುವವರು: 'ಸಮುದಾಯ', ಬೆಂಗಳೂರು

ಮನ್ ಹಿ ದಲ್ಮಾನಾಟೆ (ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ): ಈ ನಾಟಕದ ಮೂಲ ವಸ್ತುವೆಂದರೆ ಆದರ್ಶವಾದಿಯುವಕನೊಬ್ಬನು ಲಂಚ, ರಿಶವತ್ತುಗಳ ವಿರೋಧ ಹೋರಾಡಿ ಹೀಗೆ ಕೊನೆಗೆ ಸಮಾಜದ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿ, ತನ್ನ ಧೈಯಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾಗದೆ ಸೋತು ಇತರರಂತೆಯೇ ಆಗುತ್ತಾನೆ.

ಮೂಲ ಕನ್ನಡನಾಟಕ : ಸಮೂಹಗೋಷ್ಠಿ ನಾಟಕಯ್ಯ
ಬರೆದವರು : ಟಿ.ಎನ್. ಸೀತಾರಾಮ್
ಹಿಂದಿ ಅನುವಾದ : ಮಂಗಲ್ ದೇಸಾಯ್
ನಿರ್ದೇಶನ : ಆರ್. ನಾಗೇಶ್
ಸಾದರ ಪಡಿಸುವವರು : ದಕ್ಷಿಣ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಗಿಲ್‌ತಕ್ (ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ): ಇದು ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸ್ಮ ಶಾನ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಿಂದಿ ಅವತರಣಿಕೆ ಶೈಲಜ ಅವರು ಹಲೆಗನ್ನಡದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಕಾರಿಕ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ರಮೇಶ್ ರಾಜಪಂತ್ ಅವರು ಅದನ್ನು ಹಿಂದಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕೃತಿ ಎರಡನೆಯ ಜಾಗತಿಕ ಮಹಾಯುದ್ಧ ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ವಿಭಜನೆಯಿಂದಾದ ಲಕ್ಷಾವಧಿ ಜೀವಹಾನಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ನಾಟಕ ಇನ್ನೂ ಐವತ್ತು ವರ್ಷ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಗಿಲನ್ನು ಕೂಡ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಟಕ ಎಲ್ಲಾ ಯುದ್ಧಗಳ ಅಪ್ರಯೋಜಕತೆಯ ನಿರರ್ಥಕತೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ನಾಟಕವು ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರದ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರಿತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ದಿನಗಳ ಜನಸಮೂಹ ನಾಶ ಮಾಡುವ ಆಸ್ತ್ರಗಳು ವಿಶೇಷತಃ ಅಣ್ವಾಸ್ತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಉಪಯೋಗ ದಿಂದಾಗುವ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಮಾನವ ಜಾತಿಯ ನಾಶ ಹಾಗೂ ವಿಕಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾವಸನ ವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿಂದಿ ಅನುವಾದ : ರಮೇಶ್ ರಾಜಪಂತ್
ನಿರ್ದೇಶನ : ಎಂ.ಎಸ್. ಸತ್ಯು
ರಂಗ : ರೇಕನಿ ಹಂಪ
ಸಂಗೀತ : ದ್ವಾರಕಿ ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಮತ್ತು ತಿರುಮಲ ಶ್ರೀವಾಸ
ಆರಾಜ : ಆಡಿ

ಸಾದರ ಪಡಿಸುವವರು ಇಷ್ಟಾ ಮುಂಬಯಿ

ಮೂಲ ರಚನೆ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ರಾಜ್ಯಕವಿ ಕುವೆಂಪುರವರ ಕನ್ನಡ ಕೃತಿ 'ಸ್ಮ ಶಾನ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ'

ವಿಚಾರ ಗೋಷ್ಠಿ

ಭಾರತೀಯ ನಾಟಕರಂಗದ ಮೇಲೆ ಡಿಸೆಂಬರ್ 2, 2001ರಂದು ಸಂಜೆ 5-00ಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಚಾಲಕರು : ಎಂ. ಎಸ್. ಸತ್ಯು
ಕನ್ನಡನಾಟಕರಂಗ : ಆರ್. ನಾಗೇಶ್
ಮರಾಠಿನಾಟಕರಂಗ : ಡಾ. ಶ್ರೀರಾಮ್ ಲಾಗೂ
ಗುಜರಾಠಿನಾಟಕರಂಗ : ಕಮಲಾಕರ್ ನಾಡಕರ್
ಭಾರತೀಯ ನಾಟಕರಂಗ
ಒಂದು ಅವಲೋಕನ : ಕಮಲಾಕರ್ ನಾಡಕರ್
ಹಿಂದಿನಾಟಕರಂಗ : ದಿನೇಶ್ ರಾಕೂರ್
ನಿರಂತರರಂಗಕ್ರಿಯೆ : ಸಂಜನಾ ಕಪೂರ್

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ನಿತ್ಯೋತ್ಸವ

ಮೈಸೂರು ಸೇಲ್ಸ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್‌ನವರು ಯುವ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ, ಬೆಳೆಸುವ ಉದ್ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಸಾದರ ಪಡಿಸುವ ನಿತ್ಯೋತ್ಸವ ಒಂದು ಸಂಗೀತದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಟಿ.ವಿ.ಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಬರುವ ನಿತ್ಯೋತ್ಸವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಅನೇಕ ಯುವ ಪೀಳಿಗೆಯ ಹೊಸಕಲಾವಿದರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಮೊದಲ ಹಂತದ ಸುತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಕೊನೆಯ ಸುತ್ತಿಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗಾಯಕರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರತಿಬಿಂಬ

ಕವಿಗೋಷ್ಠಿ ಮತ್ತು ಕಾವ್ಯಗಾಯನ

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಮರಾಠಿಯ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿಗಳು ತಮ್ಮ ಆಯ್ದ ಕವನವನ್ನು ವಾಚಿಸುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಕವನಗಳನ್ನು ರಾಗ ಸಂಯೋಜನೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೆಸರಾಂತ ಗಾಯಕರು ಹಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕವಿಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಕವಿಗಳು.

ಕರ್ನಾಟಕದಿಂದ : ಪ್ರೊ. ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
ಡಾ. ಎನ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ಭಟ್,
ಪ್ರೊ. ದೊಡ್ಡರಂಗೇಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್, ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ವ್ಯಾಸರಾವ್, ಶ್ರೀ ಜಯಂತ್ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ, ಶ್ರೀ ದುಂಡಿರಾಜ, ಪ್ರೊ. ವಿ.ಸಿ. ಐರ್‌ಸಂಗ್, ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಮಾ ಪ್ರಭಾಕರ ಶೆಟ್ಟಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರತಿಭಾ ನಂದಕುಮಾರ್.

ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು : ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎ. ಸನದಿ, ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದ ನಾಡಕರ್, ಶ್ರೀಮತಿ ತುಳಸಿ ವೇಣುಗೋಪಾಲ

ಮುಂಬಯಿಯಿಂದ ಮರಾಠಿ ಕವಿಗಳು : ಶ್ರೀ ಶಂಕರ ವೈದ್ಯ, ಶ್ರೀ ಅಶೋಕ್ ನಲ್ಲಾಂವ್‌ಕರ್, ಶ್ರೀ ನಲೇಶ್ ಪಾಟೀಲ್, ಶ್ರೀ ಸಂದೀಪ್ ಖರೆ, ಶ್ರೀ ಪ್ರಶಾಂತ್ ವೋರೆ, ಶ್ರೀ ಅರುಣ ಮ್ಹಾತ್ರ.

ಕರ್ನಾಟಕ (ಪಾದ್ಯ) ಆಹಾರೋತ್ಸವ

ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾದ, ಮುಂಬಯಿಯ ಉಡುಪಿ ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗದಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ತಿಂಡಿ, ತಿನಿಸುಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಕರಾವಳಿಯ ಶೈಲಿಗಳ ಊಟಗಳು ಉತ್ಸವದ ಎಲ್ಲಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧ ಗಂಟೆಯಿಂದ ರಾತ್ರಿ ೧೦ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಸಿಕ್ಕಿದವರಿಗೆ ಸೀರುಂಡೆ. ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಹಲ್ಲುಬಾಯಿ.

"ಮಂದಾರ" ಕರ್ನಾಟಕ ರೇಶಕ್ಟು ಮತ್ತು ಕುಶಲ ವಸ್ತುಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟ.

ಪ್ರಾಯೋಜಕರು : ಮೈಸೂರು ಸೇಲ್ಸ್ ಇಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್
ಯಯಾತಿ:(ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ)

'ಯಯಾತಿ'ಯ ಕಥೆಯು ವೇದಗಳ ಕಾಲದಷ್ಟು ಹಳೆಯದು. ಮಹಾಭಾರತದ ಆದಿಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಇದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿವರವಿದೆ. ನಾಟಕಕಾರ ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡರು ಕತೆಯ ತಿರುಳನ್ನು ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸಲೆಂದು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಕಥೆ ಒಂದು ಪ್ರೇಮ ತ್ರಿಕೋಣ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪಿತೃತ್ವದ ಮಹಾತ್ಮಾಕಾಂಕ್ಷೆ, ದೈವಿಕತೆ ಹಾಗೂ ಸಾಮುದಾಯಿಕ ಒಳಜಗಳಗಳೂ ಬರುತ್ತವೆ.

ನಾಟಕ ಮಾನವ ಸ್ವಭಾವದ ರಾಗಭಾವಗಳ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು ತೆರೆದಿಡುವ ದಿಟ್ಟ ಭಾಷ್ಯಗಳೊಡನೆ ಪ್ರಬಲ ನಾಟಕ ಕಲೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಯಯಾತಿ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಲೇಖಿಯರ ನಡುವಿನ ದೃಶ್ಯ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಮೂಲ ಕನ್ನಡನಾಟಕ : ಬರೆದವರು ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್
ಮರಾಠಿರೂಪಾಂತರ : ಎಸ್. ಆರ್. ಭದ್ರೆ
ನಿರ್ದೇಶನ : ವೋಹಿತ್ ತಾಲ್ವರ್
ಸಾದರ ಪಡಿಸುವವರು : ಪ್ರೊ.ಗ್ರೆಗ್ಸಿವ್ ಡ್ರಮಾಟಿಕ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್, ಪುಣೆ.

ABOUT THE FESTIVAL

The Mysore Association has completed 75 years and is celebrating its Platinum Jubilee. It has been organizing various cultural programmes as a part of its Platinum Jubilee Celebrations.

The major event of these is the 10-day long Karnatakotsava planned from 29th November to 9th December 2001.

KARNATAKOTSAVA

The 10-day "Karnatakotsava" will showcase in a composite way the rich culture and tradition of Karnataka. The highlights of this festival are:

- * An exhibition of the works of eminent painters of Karnataka
- * An exhibition of the sculptures of eminent sculptors of Karnataka
- * Making the art pieces available for discerning purchasers
- * A Theatre Festival in which 8 plays will be presented. The plays to be staged are adapted from one Indian language to another. five plays will be presented by troupes from Karnataka, two plays presented by the troupes from Maharashtra and one play presented by troupe from New Delhi
- * A seminar on the present status of the Indian Theatre - in which eminent theatre personalities will participate.
- * A programme of Sugama Sangeeta
- * A Kavi Goshti & Kavya Gayana in which eminent Kannada and Marathi poets will participate and well known singers will render these works set to tune.
- * A Food Festival bringing the culinary specialties of Karnataka to the food lovers of Mumbai
- * Mandara - Exhibition and sale of Karnataka silk & handicrafts.

Venue

The Mysore Association, Bombay
393, Bhaudaji Road, Matunga,
Mumbai - 400 019
Ph: 402 4647 / 403 7065

Jointly organised with
Department of Information Govt. of Karnataka
Department of Kannada & Culture Govt. of Karnataka
Karnataka State Tourism Development Corporation
Mysore Sales International Ltd.
Karnataka Natak Academy
Karnataka Lalita Kala Academy
Karnataka Shilpakala Academy
Bharata Yatra Kendra, Bangalore
Udayan, Mumbai
and
IPTA, Mumbai

THE COMPOSITE TRAINING CENTRE FOR PERFORMING ARTS

To mark this Platinum Jubilee event, The Mysore Association has undertaken an ambitious project of setting up a Composite Training Centre for Performing Arts. This centre will conduct short-term courses in various performing arts and hold multilingual theatre workshops. It shall be equipped with the best infrastructural support and an eminent faculty.

The project is being taken up in two phases and the details are as under:

PHASE I - COMPLETED

A full-fledged 300 seater auditorium with air conditioning, excellent acoustics and the state of art, light & sound equipment suitable for both performing arts and corporate meetings and seminars has been created. A Conference / Banquet hall to accommodate 125 - 150 persons has also been created. Both these facilities have the various other infrastructural facilities to support. Elegant interior décor and good ambience of the entire building coupled with good service has made these facilities very popular with discerning users. The Association has spent approx. Rs. 150 lacs to complete these facilities.

PHASE II - TO BE TAKEN UP

Addition of two more floors with an approximate area of 7500 sq. ft to provide for various lecture halls, rehearsal halls, art gallery, library, staff rooms, rooms for visiting faculty etc. need to be taken up for setting up a Composite Training Centre for Performing Arts and the estimated cost of these is approx. Rs. 150 lacs.

In order to raise funds for undertaking this project, a classical Hindustani Flute Concert by Pandit Hariprasad Chaurasia is being organised at Nehru Centre.

KURUKSHETRA SE KARGIL TAK - IN HINDI

This is an adaptation from Kuvempu's "Smashana Kurukshetra" a classic written in old Kannada. Shailaja has done the excellent job of making it into spoken Kannada and Ramesh Rajhans has rendered this version into Hindi.

Kuvempu's classic ends somewhere after world war II and the holocaust of the partition of India. The present play extends the events to another 50 years to portray Kashmir and Kargil. This play highlights the futility of all wars. It focusses on the effects of Brahmhaastra, equivalent to the present day mass destructive weapons, particularly nuclear weapons and the resultant effect of using such weapons culminating in total destruction and distortion of human race.

This play is being presented by IPTA Mumbai

The original Kannada classic "Smashana Kurukshetra" by Gyan Peetha Award Winner Kuvempu
Adapted into Hindi by Ramesh Rajhans
Directed by M.S. Sathyu

Choreographed by Hamsa, Music by Dwarki Krishnaswamy and Tirumale Srinivas with Alaap by Aditi.

MAN HEE MAN DALLA NAACHE - IN HINDI

This is a story of an honest, upright man who tries to fight corruption and

debauchery in society and when all odds are stacked against him heavily, succumbs to its pressures and becomes one with it. It shows how human try to compromise for the sake of survival and plays a pimp in the face of adversities.

Prasad is a honest man who gives up his promising career and starts his own manufacturing unit as he did not want to be a part to corruption. He is also a freelance writer who writes hard-hitting articles against oppression & injustices in society. He is married to beautiful Malati. She was a well-known film actress who gives up her career at the behest of her husband, but the society does not let him live peacefully. He is entrapped in income tax liabilities and his factory is not making any progress. He is now forced to let his wife work and earn so as to keep the household intact. In order to save his legal hassles, he is told to meet the minister in his house. There, the very people, against whom he had written in his articles in the newspaper, insult him. Final blow comes when the minister suggests that he send his wife with the minister on a two-day outstation camp.

Original Play in Kannada
"Nammolagobba Najukayya" by T.N. Seetharam

Translated into Hindi by Mangal Desai
Directed by R. Nagesh

ARAGINA BETTA -IN KANNADA

The queen of Khosala while going round with her maids once comes across the painting of a child, which impresses her greatly. She asks the King to locate the painter and bring him to the court. The king orders his soldiers to look for the artist. The artist is however a freedom loving character who lives in the hills away from the township. The soldiers search for the artist and harass the villagers to inform them of his whereabouts. Hassled thus, one of the villagers informs the soldiers about the hill where the artist lives. However, the soldiers catch hold of a servant of the royal household as the artist and take him to the palace. At the pleading of the maid who is in love with this servant, the queen releases him with the condition that he should bring the real artist to the palace.

In the meanwhile, there is an enemy attack on the kingdom and the king

leaves for war promising to get the artist no sooner he is back from the war. The servant and the maid somehow trick the artist to come to the palace. The queen gets him to do her portrait. The queen falls in love with him and goes with him to live in the hills. The king returns after vanquishing the enemies to find a beautiful portrait in the place of his queen in the palace. Suspecting what would have taken place, he asks his men to look for the artist and the queen. The servant and the maid spread the word around that the queen is performing a penance for the victory of the king. The soldiers arrest the artist and the queen and both are killed. The king announces that the death of the queen was due to the penance she had undertaken and punishes the servant and the maid for not keeping him informed properly.

written by Hooli Shekhar

Presented by Nandana of Bangalore

Drected by Ratna Nagesh.

Mandara - Exhibition and sales of Karnataka silks and Handicrafts sponsored by Mysore Sales International Ltd.

Exhibition of Paintings

Sponsored by Karnataka Lalitakala Academy

Karnataka Lalitha Kala Academy right from its inception in 1964 till today has taken up various projects in the field of art thereby contributing to the growth and development of finearts. At present the academy is encouraging youth to participate in the field of art by organising workshops, seminars, state level exhibitions, providing students scholarship, arranging individual and group art exhibitions both in the state and other states, declaring annual awards to senior artists, conducting workshop on graphics for youth artists, video documentation of works of well known artists, arranging competitions and prize distribution programmes with the support of IFEX New Delhi and arranging art exhibitions jointly with the National Fine Arts academy. There is a Plan to create a fund for the welfare and benefit of needy and young upcoming artists. The proceeds from the sale of these collection of Artworks will be utilised for this purpose.

The founders of J.J. School Sri. Kalaguru Dandavathimath and Sri. M.V. Minagagl are responsible for the growth of the various art forms like Drawing, Graphics and application Sculpture. Hundreds of artists are the students of these honourable persons and their contribution to the field of art in Karnataka is remarkable.

At present Mysore Association, Mumbai is working in this field and has brought many Kannada artists to the lime light.

The paintings of the following artists are being displayed at the exhibition:

Subrahmanya Raju - Born in Mysore (1907), studied art of J.J. School of art Mumbai served as art teacher in CTI (Non CAVA) Mysore and Davanagere College of art. Worked both in traditional and modern styles. Has won Gold Medals in the Exhibition held at Mysore and Travancore. His works on The Dasara theme can be seen in Mysore Palace.

Dr. R. M. Hadapad - Born in 1932, Badami Karnataka. Dr. Hadapad, a famous artist of Karnataka has always been innovative. He is a mile stone in the Journey of Karnataka Art, who has created an atmosphere of modern art and made popular it. He established 'Ken School of Art' where each student became an artist. He has exhibited his works in various places in India and abroad, who got KLKA Central LKA, Karnataka Rajyostava and Varna Shilpi K Venkatappa Awards, Kannada University of Hampi conferrd on him the prestigious Nadoja an honorary D.Litt. He had been the Chairman of KLKA

Peter Lewis - Born in Thonase (Udipi) in 1936, completed Diploma in fine arts from J.J. School of Art. Held 18 one man shows 1963-73, and was connected with Groups 'We seven', SCAC and MAC. He has won gold Medal in J.J. School of Art, KLKA, TNLKA Art Council of Kolkatha and other awards. At present he is Chairman of Karnataka Lalitha Kala Academy.

G.S. Shenoy - Shenoy born in Udipi (1938 -94) has an important place in the history of Karnataka. Being a Diploma holder (From J.J. School Mumbai). He had many exhibitions in India and abroad. KLKA honoured him with an honorary award.

Varadiv S.G. - a famous artist born in Mysore (1941) got his Diploma from Govt. Arts and Crafts college Madras. He is one of the leading founders of Kalagrama at Cholamandala. He had many exhibitions in India and abroad. He has won many awards including KLKA and Rajyotsava award.

And the works of many other eminent artists like Kamalakshi, Usuf Arakal, Chandrashekara, Poomima Patil, Kishor Kumar, Gangadhar, Bhabani, Jagadish C Kudari and Gurudas Shenoy will also be exhibited.

ABOUT THE CO-SPONSORS OF KARNATAKOTSAVA DEPARTMENT OF INFORMATION, GOVT. OF KARNATAKA

This Department mainly disseminates information about all governmental activities. It is also the public relation wing of the government and helps in spreading the culture of Karnataka. It also hosts the programme Pratibimba and regularly decides and gives out the awards for outstanding films, at the State Level. The Department produces teleserials of documentaries under the title of Avalokana. It also brings out a magazine regularly. Under the dynamic leadership of Dr. D.V. Guruprasad, IPS, who is himself a well known writer, the Department has made strident growth.

Department of Kannada & Culture, Govt. of Karnataka

The department promotes and propagates Kannada language and supports teaching of Kannada to non-Kannadigas. It actively promotes performing arts and cultural activities it give pensions to old artists of Karnataka it helps many publication of literary value to its credit. Every year at the time of Rajyotsava it gives away "Rajyotsava Prashasti" awards to various eminent people from the field of performing arts, literature, sports and various other fields. It sponsors within and outside the state of Karnataka cultural programmes under the active leadership of Shri Kedar I.A.S. Secretary of the Department and Shri K.C. Ramamurthy, I.P.S. its Director, the department of Kannada and culture has been responsible for nourishing and promoting the cultural activities not only

in Karnataka but in the other parts of India and abroad also.

KARNATAKA STATE TOURISM DEVELOPMENT CORPORATION

KSTDC promotes and develops tourism in the state of Karnataka. It has designed many attractive packages of tours for the visiting tourists. Not limiting itself to the restricted view of tourism, KSTDC under the dynamic leadership of Shri K.V.R. Tagore, IPS has infused lot of new concepts and ideas which will attract a large number of tourists they have in the recent past organised very successfully Karnataka food festival at Calcutta and Delhi. The Karnataka food festival in Mumbai has been sponsored by them.

THE MYSORE SALES INTERNATIONAL LIMITED

This is the public sector organisation and represents the Marketing wing for the products manufactured in Karnataka like silk and handicrafts. MSIL also promotes tourism by booking KSTDC's package tours. MSIL has a national distribution set up with offices at Delhi, Mumbai, Chennai and Hyderabad. They regularly post the programme Nityotsava on T.V. which is a very popular item. This is a programme of a promoting and selecting the best among the young musical talents. In the Nityotsava being presented at Mumbai the participants who have reached the final rounds will be taking part. MSIL has also brought out many audiocassettes.

BHARAT YATRA KENDRA, BANGALORE

Bharat yatra Kendra has been promoting literary and cultural activities. It has sponsored many publications. It has also actively supported presentation of many plays and other performing arts. Headed by Shri Nagaraj Murthy who himself is a good artist, Bharat Yatra Kendra continuously striving to serve the cause of art and literature.

UDAYAN, MUMBAI

Udayan is a cultural organisation which promotes performing arts like music, dance and theatre. It has spotted many young talents and promoted many talented young theatre groups who have been involved in the creation of

meaningful theatre. It is headed by Ms. Amita Banerjee, President under whose dynamic leadership the organisation has grown from strength to strength. Udayan is sponsoring the Hindi play "Man Hi Man Dalla Naache" in this festival.

IPTA, Mumbai

Indian Peoples Theatre Association was born on 1st May 1942 and adopted and integrated progress and modernisation into our rich Indian culture. IPTA staged progressive plays educating and ethicising people it focussed on the causes and solutions of problems faced by masses and strive to built an awareness and passion for creating a better world.

Many stalwart personalities like Harindranath Chattopadhyaya, Bimal Roy, Kaiafi Azmi, Vijaya Mehta etc. are among the founder members of IPTA.

IPTA is sponsoring the play Aur Kitne Tukde in this festival.

EXHIBITION OF SCULPTURE SPONSORED BY KARNATAKA SHILPA KALA ACADEMY

The Sculptures of the following eminent artists from Karnataka will be on display at the exhibition.

TRIMURTI JEWELLERS GOLD AND DIAMOND ORNAMENTS

460/4, Venkatesh Niwas,
Ground Floor,
Bhaudaji Road,
Opp Mysore Association,
Matunga (C. Rly.) Mumbai-19.
Phone : 402 34 85

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ ಅವರ 'ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ಮಹಾನ್ವೇಷಣಂ' ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಸೋಪಾನದ ಕುರಿತು, ಮುಂಬಯಿ ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ (ಡಾ|| ಜಿ.ಡಿ. ಜೋಶಿ) ಭಾಷಣದ ಸಾರ

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿ ಅವರು ರಚಿಸಿದ 'ಶ್ರೀರಾಮಾಯಣ ಮಹಾನ್ವೇಷಣಂ' ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಸೋಪಾನದ (ಸಂಪುಟದ) ಮುಂಬಯಿ ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣದಲ್ಲಿ (21-10-2001) ಗ್ರಂಥದ ಕುರಿತು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣವನ್ನು ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಇಂಥ ಉತ್ತಮ, ಜನಪ್ರಿಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯ ರಚಿಸಿದ ಶ್ರೀ ಮೊಯಿಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮುಂಬಯಿ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣದ ಕಥೆಯ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಥೆ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಈ ಮಹಾಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಬಂದಿದೆ.

"ಆದಿ ರಾಮ ತಪೋವನಾಭಿಗಮನಂ ಹತ್ಯಾಮೃಗಂ ಕಾಂಚನಂ

ವೈದೇಹೀ ಹರಣಂ ಜಟಾಯು ಮರಣಂ ಸುಗ್ರೀವ ಸಂರಕ್ಷಣಂ

ವಾಲೀ ನಿಗ್ರಹಣಂ ಕಣೇ ವಿತರಣಂ ಲಂಕಾಪುರೀ ದಹನಂ

ಪಶ್ಚಾತ್ ರಾವಣ ಕುಂಭಕರ್ಣ ಹನನಂ ಏತದ್ಧಿ ರಾಮಾಯಣಂ ||

ಹೀಗೆ ರಾಮಾಯಣದ ಮಹತ್ವದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸೋಪಾನದಲ್ಲಿ ಪಾದುಕಾ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕದ ವರೆಗಿನ ಕಥೆ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕು ಸೋಪಾನಗಳು ಮೊಯಿಲಿ ಅವರಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯ ಸೋಪಾನ ಮುದ್ರಣದ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದು ಮಾರ್ಚ್ 2002 ಬಿಡುಗಡೆ ಯಾಗಲಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಒತ್ತಡಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮೊಯಿಲಿಯವರು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ದಿನಾಲು ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರ್ಚೆ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ತಪ್ಪದೇ ಸಮಯಕೊಡುವುದು, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಶಂಸಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗವಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮೊಯಿಲಿ ಅವರ ಜೀವನ ಒಂದು ದಿವ್ಯ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಕವಿ ಮೊಯಿಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಹೊಸ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮೂಲ

ಕಾವ್ಯದ ಆಳದಲ್ಲಿ ಶೋಧಿಸಲು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ತೊಡಗುವುದು. ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಸಿ ಅವುಗಳ ಕುರಿತು ಚಿಂತನ-ಮಂಥನ ನಡೆಸುವುದು, ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೆನಿಸುವ (ಒಟ್ಟಾರೆ ಮೂಲ ಕಥೆಗೆ ಭಂಗವಾರದಂತೆ) ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ನವೀನ ಪ್ರಸಂಗಗಳ ನಿರ್ಮಾಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬರಿ ಅನ್ವೇಷಣೆಯಲ್ಲ, ಧೀರೋದಾತ್ತ ಧೈಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಮಹಾನ್ವೇಷಣೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಆಳ ಮತ್ತು ಹರಹು ಅತ್ಯಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಕಾವ್ಯದ ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣದಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಸುನೀತಾ ಎಂ. ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಕಾವ್ಯದ ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಶೈಲಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಡಾ|| ಸಂಜೀವ ಕೆ. ಶೆಟ್ಟಿ ಅವರು ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಡಾ|| ಗಣೇಶ ಎನ್. ಉಪಾಧ್ಯ ಅವರು 'ಸಮಕಾಲೀನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸವಿವರವಾದ ಹಾಗೂ ಅಭ್ಯಾಸ ಪೂರ್ಣವಾದ ಪ್ರಬಂಧಗಳನ್ನು ವಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಭಾಷಣಗಳಿಗೆ ಪೂರಕವಾಗುವಂತಹ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮೊಡನೆ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕವಿಯು ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅನ್ವೇಷಣೆ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ತ್ಯಾಗ, ಸ್ನೇಹ, ಹಿತಚಿಂತನೆ, ವೀರತನ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲ ಸದುಣಗಳ ಸಾಕಾರ ಮೂರ್ತಿ, ಆರಾಧ್ಯ ಪುರುಷನಾಗಿ ಕವಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪಾತ್ರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆವರಿಸಿದೆ. ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಆ ಮಹಾಚೇತನದ ಮಹಾನ್ವೇಷಣೆಯಾಗಿದೆ.

"ನಾನೊಬ್ಬ ಕವಿಯಲ್ಲ, ಸೌಮಿತ್ರಿಯೇ ಎನ್ನ ಲೆಕ್ಕಣಿಕೆಗೆ

ಮಹಾಬಲ ಮಾತು ಬಾರದೆ ನಾನು ಮೌಢ್ಯದಲಿ ಮುಳುಗಿರಲು, ಆ ಧೀರನೇ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿ ಕರುಣೆಯಲಿ ಕೈಹಿಡಿದು ನಡೆಸುತಿಹನು" (ಪು. 15, 294-7)

"ರಕ್ತಗ್ನಿ ತಾಂಡವವು ನಡೆಯುತಿರೆ ಜ್ವಾಲಾನಲದ ಮಧ್ಯೆ ಕೆಂಡದುರಿ ಮೆಯ್ಯೆ ದಹಿಸುತ್ತಿರಲು ಜ್ವಾಲೆಗದೊ ನೆತ್ತರಿನ ತೈಪೆಹೆಚ್ಚಿ ನಿಡಿದಾದ ನಾಲಗೆಯ ಚಾಚಿ ಹೀರಲು ಹವಣಿಸುತ್ತಿರಲು

ಮಹಾಂಧತೆಯ ಪ್ರಜಾಶಕ್ತಿಯನು ಬೆಂಕಿಯಲಿ ಸುಡುತಿರಲು, ಚಾತುರತೆಯ ಜ್ಯೋತಿ ಧೂಮದಲಿ ಬಿದ್ದಿರಲು, ಹೆಮ್ಮರವೆ ಉರುಳಿದಂತೆ ಮಾನವತೆ ಧರೆ ಗುರುಳಿ, ಅದನೆಲ್ಲ ತಪ್ಪಿಸಲು ಮನದುಂಬಿ ನಾನೀಗ ಹಾಡುವೆನು ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಮಹಾನ್ವೇಷಣೆಯ ಮಹಾಕಾವ್ಯವನು"

ಹೀಗೆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರ ಅವರು ಊರ್ಮಿಳೆಯ ತ್ಯಾಗವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ತ್ಯಾಗ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಾರೆನ್ನಬಹುದು.

ಕವಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಭಾರತದ ಸ್ಥಿತಿ-ಗತಿ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. 'ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹೀಗೆಯೇ ಅಂದರೆ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ - ನೈತಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ (ಜಾತಿ) ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಮೊದಲಾದವು ಗಳಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸೀ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಇಂಬು ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಮುಂದೆನು ಗತಿ? ನಮಗೆ? ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ? ಮಹಾನ್ವೇಷಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಕವಿಯ ಮುಖ್ಯ ಕಾಳಜಿ ಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಈ ಸಂಪುಟದ 45 ಪ್ರಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಆಯ್ದು ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ಮಹತ್ವ ಮತ್ತು ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾದ ಮಾರ್ಮಿಕ ಸಂಕೇತಗಳು ಮಹಾನ್ವೇಷಣೆಗೆ ನೆರವಾಗುವ ಪರಿಕರಗಳಾಗಿವೆ. ಕವಿಯ ಮನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚಿಂತನ - ಮಂಥನಕ್ಕೆ ಈ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು ದಿಕ್ಕೂಚಿಯಾಗಿವೆ. ಉದಾ : ಈ ಕೆಲವು ಪ್ರಸ್ಥಾನಗಳ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳ ನೋಡೋಣ.

ಪು. 1 : 'ಅಮೃತವ ಸವಿಯೆಲ್ಲ ತ್ಯಾಗ ಜೀವನದೊಳಿಹುದು' ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಮತತ್ವ ಸಮಸಾನ ಅರಳಲಿ, ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂತೆ ಆದನ್ನು ನಾವೂ ಸಾಧಿಸೋಣ. ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಅರ್ಚಿಸಿ ಪೂಜಿಸುವುದೇ ಕವಿಯ ಗುರಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪಾತ್ರದ ಶುದ್ಧ ಸಾರ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಪು. 2 : 'ಬೆಂದಿರುವೆ ಪರಿತಾಪ ಜ್ವಾಲೆಯಲಿ' - ಎಲ್ಲ ಸಂಪತ್ತುಗಳಿದ್ದರೂ ಮಕ್ಕಳ ಸಂಪತ್ತು ಇರದ ದಶರಥನಿಗೆ ಶ್ರವಣಕುಮಾರನ ತೆದೆಯ ಶಾಪ - 'ಮರಣದಲಿ ಮಕ್ಕಳಿರದ ಬದುಕು' - ಬಹಳ ದುಃಖ ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಪು 8 : 'ಅದ್ಭುತವು ನಿಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ' ಗುರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪರಿಚಯವಾದ ನುತರ ಗುರುವನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಪು. 12 : 'ದಿವ್ಯಾಸ್ತ್ರಗಳ ನೀಡಿದನು ಮುನಿವರನು' ರಾಕ್ಷಸರನು ನಿಗ್ರಹಿಸಲು ದಿವ್ಯ ಅಸ್ತ್ರಗಳೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ರಾಮ - ಲಕ್ಷ್ಮಣರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಕರುಣಿಸಿದ.

ಪು. 21 : 'ನಿಂತಳು ಸತಿ ಅಹಲ್ಯೆ ಶಿಲೆಯಂತೆ' - ಹಲವು ವರ್ಷ ಕಷ್ಟ ಸಹಿಸಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಶಿಲೆಯಂತೆ ಆದಳು. ಆದರೆ ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೌತಮಿ ಅವಳಿಗೆ ಕಲ್ಯಾಣಲು ಶಾಪ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಪು. 33 : 'ಭರತ ರಾಜ್ಯವ ನಾಳೆ ರಾಮಗೇಕೆ ವನವಾಸ' - ಮಂಥರೆಯು ಮೂಲಕಾರಣವಾದರೂ, ರಾಮನಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳು ರಾಮನನ್ನೇ ಪಟ್ಟಿಗಟ್ಟಿ ಆಗ್ರಹಿಸಬಹುದಾದ ಬೀತಿಯೂ ಕಾರಣ ವಾಗಿರಬಹುದು.

ಪು. 38 : 'ಪಿಸುಣತೆಗೆ ಬಲಿಯಾಯ್ತೆ ರಘುವಂಶ ಹೆಮ್ಮರವು'

ಇಂದು ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣದಲ್ಲಿ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ (ಪ್ರಥಮ ಸಂಪುಟ) ಭಾಷೆ, ಶೈಲಿ, ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣಗಳು, ಸಮಕಾಲೀನ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವೇಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಹಾಕಾವ್ಯತ್ವ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವೇಚನೆ ನಡೆಸಬಹುದಾಗಿದೆ ವರ್ಣನೆಗಳು ಅಲಂಕಾರ, ಭಂದಸ್ಸು ಗ್ರಂಥದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯ ಔಚಿತ್ಯ ವಸ್ತುವಿನ ನಿರೂಪಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಬದಲಾವಣೆಗಳು, ನೂತನ ಕಲ್ಪನೆಗಳು, ಕಾವ್ಯ ರಚನೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಮೊಯಿಲಿ ಅವರ ನಾಟ್ಯ ಶೈಲಿ (ನಾಟಕೀಯ ನಿರೂಪಣೆ) ಅತ್ಯಧುನವಾಗಿ ಕಾವ್ಯ ಓದುತ್ತಿದ್ದಂತೆ, ನಮ್ಮೆದುರು ಪಾತ್ರಗಳು ನಾಟಕದ ದೃಶ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಂಭಾಷಣೆಯೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಘವಾಂಕನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರದ ಕಾವ್ಯದ ನಾಟ್ಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಕಾವ್ಯ ಭಾಷೆ ಸರಳ ವೈಭವ ಹಾಗೂ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಬಳಸಿದ ಪಡೆನುಡಿಗಳ ವೈಭವ ನಮಗೆ ಪ್ರತಿ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಬಾರಿ ಕಾಣಿಸಿಗುತ್ತದೆ. ಅವೆಲ್ಲ ನಿರಾಯಾಸವಾಗಿ ಮೂಡಿ ಬಂದಿವೆ ಎಂಬುದು ಉಲ್ಲೇಖನಾರ್ಹ ಸಂಗತಿ.

ಕವಿ ಕೆಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಉದ್ಧರಿಸಿ ಅನಂತರ ಅವುಗಳ ಕಾವ್ಯರೂಪದ ಕನ್ನಡ ಭಾವಾನುವಾದವನ್ನೂ ಒದರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕೇಳಲು ಸುಂದರವಾದರೂ ಅವಶ್ಯಕವಾದುದು ಎನಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೆಲವೆಡೆ ಅತಿ ವಿಸ್ತೃತ ವರ್ಣನೆಗಳಿದ್ದರೂ ಕೆಲವೆಡೆ ಅತಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ನಿರೂಪಣೆಗಳು ಇವೆ. ಉದಾ : ರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಭರತ ಮತ್ತು ಶತ್ರುಘ್ನರ ಮದುವೆಯ ವರ್ಣನೆ, ಶ್ರೀ ರಾಮನ ವಿವಾಹ ವರ್ಣನೆಗೆ ಸುಮಾರು 25 ಸಾಲುಗಳು ಆದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣ - ಭರತ - ಶತ್ರುಘ್ನರ ಮೂರು ಮದುವೆಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವಿರುವನ್ನೂ ಕೇವಲ ಐದು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ನನಗೆ ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯಾದ ಮೊಯಿಲಿ ಅವರ ಕೆಲವು ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಸಂಗಗಳನ್ನೇ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಇಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.

1. "ಚುಂಬಕದ ಪರಿಸರದಿ ತಾಪವೇ ತಪವಾಯ್ತು. ನೋವೆಲ್ಲ ನೋಂಪಿಯಾಯ್ತು. ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿತು ಭರತನಾ ಕರ್ತೃತ್ವ ಶಕ್ತಿ ಶತ್ರು ನಾಶಕ ಶತ್ರುಘ್ನನಾ ಧರ್ಮದಿಗ್ವಿಜಯವು ಮುನಿವರ್ಮ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಾ ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ಣ ಶಿಕ್ಷಣವು ಸುಗ್ರೀವನಾ ಮೈತ್ರಿ ವಿಭೀಷಣನ ಧಾರ್ಮಿಕತೆ, ಹನುಮನ ಸೇವೆ, ಸಾಧ್ವಿ ಜಾನಕಿಯ ಸತ್ಯವ್ರತವು ಯಜ್ಞ ತಪ ದಾನ ವ್ರತ ಸಮಪಾಲು ಎಂಬೀ ಮನಕುಲದ ಎಳೆಗೆಯ ಪಂಚಮಹಾವಾಕ್ಯಗಳು ಕಣಕಣದಿ ನಿನದಿಸುತ್ತಲಿಹವು (ಪುಟ 8-9, ಸಾಲು 150-159)
- ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾವ್ಯ ಸಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.
2. "ವೀರಪ್ಪ ಮೊಯಿಲಿಯೆಂಬ ಪ್ರಜಾಭಕ್ತನೋರ್ವನು ಒರೆದಿಹನು ನವಯುಗದ ಸಹೃದಯ ವೃಂದಕ್ಕೆ ನವಚಿಂತನೆಯ ಮಹಾನ್ವೇಷಣೆಯೆಂಬೀ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯವನು. ಸೌಮಿತ್ರಿಯೂ ಚರಣಕ್ಕರೆಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಯಣವಾಗಿಸುವ ಹಂಬಲದಿ ಕೂಡಿ ಇಲ್ಲಿ" (ಪುಟ 9-10, ಸಾಲು 178-182)

ಇಲ್ಲಿ ಕವಿಯ ಮನೋಭಾವ ಪ್ರಜೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

3. "ಸಮತತ್ವ ಸಮತಾನ ಮೈವೆತ್ತ ಹೂವಾಗಿ ಜಗದೊಳಗೆ ಅರಳಿ ಪರಿಮಳಿಸುವೆಂಬ ಹಿರಿಯಾಸೆ ಕವಿಯ ಅನುಭವ ಕ್ಷಿತಿಜ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಹುದು ಎತ್ತರೆತ್ತರಕೇರಿ ನೀಡುವೆನು ಹೊಸಗನ್ನಡ ನುಡಿಯಲು ದಿವ್ಯಾವ್ಯತದ ಮನುಜ ಕುಲಕೋಟಿಗೆ ವಿಶ್ವವೇ ಅವರ ಮನೆ ಮನುಕುಲವೆ ಪರಿವಾರ ಸರ್ವ ಭಾಷೆಗಳ ರಾಮಾಯಣದ ತಿರುಳ ಸಂಸ್ಕಾರದಭಿಷೇಕ ಮಾಡುತ್ತ ಉಘೇ ಉಘೇ ಎನುತ ಮರ್ತ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ದಾಟಿ ಅಮರ್ತ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಸೇರಿ..." (ಪುಟ 18, ಸಾಲು 348-351)
- ಕಾವ್ಯದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು, ಕವಿಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ.
4. "ಕಂಗಳಲಿ ಕಾಣಲಾರದ ಮಗನ ದನಿಯ ಕೇಳುವ ಭಾಗ್ಯ ಕಡಿಮೆ ಹೋಯಿತೆ ಇಂದು ಅವನ ನಲ್ಲುಡಿಯ ಕೇಳೆ ಪೂಣ್ಯ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತೆ ಈಗ ಮುರುಡಿ ಹೋಯಿತೆ ನಮ್ಮ ಭವರತ್ನ ಇಂದಿಗೆ ಬದುಕಿಗಾಯಿತೆ ಅಂತಿಮ ವಿದಾಯ. ಕೊನೆ ನೀರನು ನಮಗೆ ನೀಡದೆ ನಮ್ಮ ನೀರಿಗೆ ಹಂಬಲಿಸಿದೆಯಾ ಎಲ್ಲಿ ಮರೆಯಾದೆ ಕಂದಾ" ಎಂದು ವಿಲಪಿಸಿದರು. (ಪುಟ 33, ಸಾಲು 284-93)
- ಪುತ್ರ ಶೋಕದಿಂದ ಪ್ರವಾಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಶ್ರವಣನ ತಂದೆಯ ಆತ ಅಳು.
5. "ವಸುಧೈವ ಕುಟುಂಬಕಂ" ಎಂದೆನುತ ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯತೆ ನಿಸರ್ಗ ಗರ್ಭದಲಡಗಿಸಲು; ಬೀಟಿ ಶ್ರೀಗಂಧ, ಮೃಗವಿಗಕಸುಲಕಿರುವ ವಿಶ್ವಬಂಧುತ್ವ ಸುಪ್ರಭೆ ಯದೇಕಿಲ್ಲ ಮಾನವೆಗೆ ! ಅಹಾ, ಏನಿದೀ ಕಾವನದ ವಿಶ್ವ ಬಂಧುತ್ವ ಅದುವೆ ಭುವಿಯ ಬದುಕಿನ ಸಾರ" (ಪುಟ 87, ಸಾಲು 47-52)
- ಕವಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆವರಿಸಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದು. ಕಾನನದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಾನವರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಬಂಧುತ್ವ

ವಿಕ್ಕಲ್ಪ? ಎಂಬುದು.

6. "ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಯ ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನ ದೀಕ್ಷೆ ಪಶುಬಲದ ದಾಳಿಯಲಿ ಪಾಳುಬಿದ್ದಿದೆ ದೇವರಿಲ್ಲದೆ ಸತ್ಯದ ನುಡಿ ಗೋಪುರವು ದುಷ್ಕೃತಾಸನದವರು ನೀತಿ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲದೆಯ ನಿಂತಿಹುದು. ಅನುಭವವು ಸಾಲದಿರೆ ತುಂಬಿದೆ ನೀ ಜ್ಞಾನವನು ನಮ್ಮ ಕಣದಲ್ಲು; ನಿಶ್ಚಲ ನಂಬಿಕೆಯನಂತೆಯೇ ಸಂಜೀವಿನಿಯ ಕರ್ಮಯೋಗವನು ಪಡೆದುನಾವ್ ಧನ್ಯರಾದೆವು. ತೇಜವನು ಓಜವನು ಧಾರಣಾ ಶಕ್ತಿಯನು" (ಪುಟ 97, ಸಾಲು 61-69)
- ಗುರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಿಂದ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆದು ಧನ್ಯರಾದ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಗುರುವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದರು.
7. "ದಾನವಂತೆ ಅಳಿಯಲಿಕೆ ಕೊಲುವುದೊಂದೇ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲವು ವತ್ಸ ! ಮಾನವತೆ ಸಿಂಚನವ ಮಾಡೋಣ, ಅಳಿಯಲಿ ದಾನವರ ಕ್ರೂರ ಭಾವನೆಯು ಪ್ರೀತಿ-ಕಾರುಣ್ಯಗಳೆ ಜಗವ ಉಳಿಸುವ ಗಾರುಡಿಯು ಆತುರವೇಕೆ ನಮಗೆ ಇತಿಹಾಸ, ಅಳಿಸುವೊಡೆ ಕಾಲಚಕ್ರವೆ ಇಹುದು ಅತಿರೇಕ ಸಲ್ಲದೆ" ಲೇಸಲ್ಲ ವಧೆ ಸಹನೆ ಲೇಸು" (ಪುಟ 115, ಸಾಲು 61-69)
- ಎಂದು ಮಾರೀಚನ ವಧೆ ಮಾಡಲು ಹೇಳಿದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ರಾಮನ ನೀತಿ ಬೋಧೆ ಇದು. ಸರ್ವಕಾಲಿಕ ಸತ್ಯದ ನುಡಿ ಕವಿ ಮೊಯಿಲಿಯವರಿಂದ.
8. "ಮರಣೋನ್ನು ಏ ದುಷ್ಕರ್ಗ ಕೊನೆಯುಸಿ ರನಳವಾಗೆ ಕ್ಷಿತಿಜ ದರ್ಶನವಪ್ಪುದು ಮೇಣ್ ಪಾಪದ ತೆರೆಯ ಹಿಂದಿರುವ ಭವಿಷ್ಯತ್ ನರಕ ದರ್ಶನವು ಆಗುವುದು ಅಸೆಭಯರಾಗಗಳ ದರ್ಶನವು (ಪುಟ 136, ಸಾಲು 292-9)
- ದುಷ್ಕರಿಗೆ ಮರಣ ಸಮೀಪಿಸಿದಾಗ ಅವರಿಗಾಗಬಹುದಾದ ಭವಿಷ್ಯಕಾಲದ ಸ್ಥಿತಿಯ ದರ್ಶನದ ಸುಂದರ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲಿದೆ ರಾಮನು ಸಕಲಾಶ್ರನವಧಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭ.
9. "ಕ್ರೂರ ರಕ್ತಸರನ್ನಿ ಪತಿಯ ತಿಂದರು ಪ್ರಭುವೆ ಅಲಲೆಯಾಗಿದೆ ಎನಗೆ ಮಾನಹಾನಿಯದಾಯ್ತು ಅನಾಮಿಕ ರಕ್ತಸರ ಪಿಂಡವನು ಹೊತ್ತಿಹೆನು ಪತಿಯನ್ನುವರೀಗ, ಬೈದು ಹಂಗಿಪರೀಗ

ಅಪಮಾನ ಕೂಪದಲಿ ತೂಳಲುತಿಹ ನಾರಿಯರ ನೀನಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯರುದ್ದರಿ ವರಾಡಿಹರು ! (ಪುಟ 150, ಸಾಲು 31-36)

- ಶೋಷಿತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆನ್ನಬಹುದಾದ ವನಜೆ ಶ್ರೀರಾಮನ ಪಾದದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ರಾಕ್ತಸರ ಶೋಷಣೆಯಿಂದ ರಕ್ತಸಲು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ ರಾಮನು ಅಭಯ ವಚನ ನೀಡಿ, ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡುವನು.

10. "ಇಂದ್ರ ಯೋಚನೆಗೈದ ಕುಟಲ ತಂತ್ರಗಳನು ಅಹಲ್ಯಾ ಸುಂದರಿಯ ಸತಿಸೆರೆಯ ಮಾರ್ಗಗಳನು ನಡುರಾತ್ರಿ ಮೀರಿಹುದು ಕಳವಳವು ಇಂತ್ರಂಗೆ ಕೋಳಿಯಾಗುತ್ತ ತಾನೆ ಗೌತಮಿಗೆ ಕೇಳುವೊಲ ಮೊದಲ ಜಾವದ ಕೂಗು ಮೊಳಗಿಯೇ ಆಯಿತು ಕೋಳಿಯಾಗನದೇಕೆ ಕಾಗೆಯಾಗನದೇಕೆ ಕಾಮಬಾಣವು ನಾಟಿ ಇರಿಯುತಿದೆ ಮನವ !" (ಪುಟ 166, ಸಾಲು 98-105)

-- ಅಹಲ್ಯೆಗೆ ಮನಸೋತ ಇಂದ್ರನು, ಗೌತಮ ಮುನಿಯನ್ನು ವಂಚಿಸಿ ಅವಳನ್ನು ಜೊತೆಗೊಡಲು ಕೋಳಿಯಂತೆ ಕೂಗಿ, ಮುನಿಯು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ನದಿಗೆ ಹೋದ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಮಾತುರರ ಬಗ್ಗೆ ಕವಿಯ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಹೀಗಿದೆ.

11. "ಮುಗಿಯಿತೆನ್ನನ್ನೇಷಣೆಯು ವತ್ಸ, ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದ್ಯೆನ್ನೆ ನಡೆಯುವನು ಹಿಮಾಚಲಕ, ಘೋರತಪ ಗೈಯುವನು ಮೋಕ್ಷ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನಿರದೆ ಸೇರುವನು ನಾನು ತ್ರೇತಾಯುಗಕೆ ಆದಿನೀವೆ ಯುಗಪ್ರವರ್ತಕರು ದೀಕ್ಷೆ ನೀಡಿದೆ ಜೀವನದರ್ಶನ ತಡಿಯನೆಯ್ತುಹುದು" (ಪುಟ 242, ಸಾಲು 87-93)

-- ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರ ವಿವಾಹದ ಮರುದಿನ ಧನ್ಯತೆಯಿಂದ, ಸಂತ್ಯಪ್ತಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಹರಸಿ, ಯುಗಪ್ರವರ್ತರೆಂದು ಸಾರಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಮುನಿ ಹೊರಟಾಗ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳಿವು.

12. "ಮಂಥರೆಯು ಮಧಿಸಿದಳು, ಕೈಕೇಯಿ ಕಡೆಗೋಲು ತ್ರೇತಾಯುಗದ ಸಮುದ್ರವನು, ಭರತನ ನೇಸರು ತಿಂಗಳೋಲೆ, ಡಿಸೆಂಬರ್-2001

ಮಮತೆಯ

ಸುಳಿಯೆ ಆದಿಶೇಷಾಕೃತಿ ಹಗ್ಗವಾಗೆ, ಆದೊಡೇಂ ಹರಿದಿತ್ತು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸೀತಾರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಮೃತ ಕರ್ಣಾಮೃತವಾಗಿತ್ತು ಸರ್ವರಿಗೆ"

(ಪುಟ 290-1, ಸಾಲು 218-222)

- ದೇವರು ದಾನವರು ಮಾಡಿದ ಸಮುದ್ರ ಮಂಥನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಸರಿಹೊಂದಿಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಥರೆಯು ಮಧಿಸಿ ತೆಗೆದ ಅಮೃತ ಕಲ್ಪನೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚಿತ್ತಿ ಮೂಡುವಂತಿದೆ.

13. "ನದಿಗಳಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ, ಹೊಲಗಳಲಿ ಜೈರಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲವೂ ಬೆಂಗಾಡಾಗಿರಲು, ನದಿಗಳನು ಮೇಣ್ ಹೊಲಗಳನು ದೂಷಿಪರೆ? ನಡೆಸುತಿದೆ ಎಲ್ಲರನು ಕಾಲಚಕ್ರದ ಗತಿಯು, ಕರ್ಮಚಕ್ರದ ಗತಿಯು ಅಂತಿರಲು ತಂದೆಯನ್ನು ಮಾತೆ ಕೈಕೆಯನೇಕೆ ವಿಂಡಿಸುವೆ ವತ್ಸ ಭರತಗೈದಪರಾಧವೇನಿಹುದು? ಮಹಾಯಾನ, ಮಹಾನ್ವೇಷಣ, ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣ ಎಮ್ಮ ಕರೆಯುತಿರೆ ಭಾಗ್ಯದ ಬಾಗಿಲ ನೆಡೆಗಾಲಿನಲಿ ನೂಕಿ ಜಡಿದು ಒಳ ನಡೆಯುವರೆ?" (ಪುಟ 316-7, ಸಾಲು 214-222)

-- ರಾಮನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಿ ಯಾರನ್ನೂ ದೂಷಿಸದೆ ನಮ್ಮ ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸೋಣ ಎಂದು ಉಪದೇಶ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

14. "ಮುಂಬರುವ ದಿನಗಳಲಿ ಜಾತಿಯೇ ಭದ್ರಕೋಟಿಯಾಗುತ್ತ ಮನುಜರನು ವಿಂಗಡಿಸಿ, ವೈಷಮ್ಯ ಬಿತ್ತುತ್ತ, ಸರ್ವರನು ಕಂಗೆಡಿಸುವುದು ಶೋಷಿತರನಂತೆ ದಲಿತರನು ರಕ್ಷಿಸು) ಆರಿಹರು? ಜಾತಿ ಕೋಟಿಯನೊಡೆದು ಭಾಷ್ಯತ್ಯ ಅಹಿಂಸೆಗಳ ಬೋಧಿಸೈ ಹೇ ರಾಮ !" (ಪುಟ 458, ಸಾಲು 266-30)

-- ದಲಿತ, ಶೋಷಿತ, ಸ್ತ್ರೀ ಮೊದಲಾದ ಅಸಾಹಾಯಕರ ಕೈಪಿಡೆವತ್ತುವ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕು. ಇಂತಹ ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಸಂಪುಟ ಕೊಟ್ಟ ಮೊಯಿಲಿಯವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳು.

ವಿ.ಎಸ್. ನೈಪಾಲರಿಗೆ ನೊಬೆಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪುರಸ್ಕಾರ

ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಹಾಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯಾದ ನೊಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಷಕ ಈ ಬಾರಿ ಪ್ರಬಂಧಕಾರ, ಕಾದಂಬರಿಕಾರಿ ಸರ್ ವಿದ್ಯಾಧರ್ ಸೂರಜ್ ಪ್ರಸಾದ್ ನೈಪಾಲರಿಗೆ ಸಂದಿದೆ. ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಇದು 98ನೆಯ ಬಾರಿಯಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಘಾಶನ್ ಅಥವಾ ಟ್ರೆಂಡ್‌ಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾಗದಿರುವ ನೈಪಾಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ "ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ ನಾವಿಕ"ರೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವರು. 1932ರಲ್ಲಿ ಟ್ರಿನಿಡಾಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನನ; ಈಗಿನ ವಾಷಿಂಗ್ಟನ್ ಬ್ರಿಟನ್. ಅವರ ಪೂರ್ವಜರು ಭಾರತದ ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಟ್ರಿನಿಡಾಡ್‌ಗೆ ವಲಸೆ ಹೋದವರು. ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದಿರುವ ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದವರಲ್ಲಿ ನೈಪಾಲ್ ಏಳನೆಯವರು.

ಈವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿರುವ ಇತಿಹಾಸಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವಂತೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸ್ವೀಡಿಶ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ 1987ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ನೈಪಾಲರ ಕೃತಿ "The Enigma of Arrival" - ಇದನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾದಂಬರಿ "ಹಳೆಯ ವಸಾಹತುಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುಸಿತ ಹಾಗೂ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಪರಿಸರಗಳ ಅವನತಿಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ನಿಷ್ಕರ ಪ್ರತಿಮೆ" ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆಯ ನೋಟವಿರುವ ಈ ಕೃತಿ ವಲಸೆಹೋದವನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವಲಸೆಯಿಂದಾಗಿ ಆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಮೇಲೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನೂ ತೀವ್ರ ವಿಷಾದದ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ವಿಮರ್ಶಕರ, ಓದುಗರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿರುವ ನೈಪಾಲರ 25 ಕೃತಿಗಳ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕ್ಯಾರಿಬಿಯನ್ (A House For Mr. Biswas; The Middle Passage); ಆರ್ಜೆಂಟಿನಾ (The Return of Eva Peron); ಆಫ್ರಿಕಾ (A bend in the River); ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ (Among The Belivers; Beyond Belief); ಮತ್ತು ಭಾರತ (An Area of Darkness, India, A Wounded Civilization; India; A Million Mutinies Now)

ಈಬಾರಿಯ ನೊಬೆಲ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿದ್ಯಾಧರ್ ಸೂರಜ್ ಪ್ರಸಾದ್ ನೈಪಾಲರಿಗೆ ಸಂದಿದೆ. ಅವರ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯ ಕುರಿತಾದ ಲೇಖನವಿಲ್ಲಿದೆ.

ಮೂರು ಸಮಾಜಗಳ ಸಾಹಚರ್ಯವಿರುವ ಈ ಲೇಖಕಿ ವಿಶ್ವಪರ್ಯಟನಕಾರರೂ ಹೌದು. ಅವರ ಚಿಂತನಾತ್ಮಕ ಪ್ರವಾಸ ಬರಹಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿನ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ವಿಕಾರ - ವಾಸ್ತವಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಗೋಚರವಾದಂತೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ, ಅನೇಕವೇಳೆ ಕಹಿಕೆಯಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸುವ ನೈಪಾಲ್ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ - ರಾಜಕೀಯ - ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಳನೋಟಗಳಿಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರು. ಕ್ಯಾರಿಬಿಯನ್ ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್, ಇರಾನ್ ಮೊದಲಾದ ದೇಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಬರೆದಿರುವುದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಲೇ ಅದರ ಅನೇಕ ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲು, ಬಿಂಬಿಸಲು ಶಕ್ತವಾಗುವ ಮನೋಭಾವವಿದೆ. ಭಾರತವನ್ನು ಕುರಿತ ಅವರ ಮೂರನೆ ಕೃತಿ ["India; A Million Mutinies Now"]ಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾರತದ ಚೈತನ್ಯವನ್ನೂ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಯಾವೊಂದೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ದೇಶ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೂ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳದ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಬರಹವೆಂದರೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿವಾದದ ಶೋಧನೆಯೆಂದೇ ಖ್ಯಾತವಾಗಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಅವರೆಷ್ಟು ಲೋಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವರೋ, ತಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗೊಂದಲಗಳ ನೈಬಿಡಿಸುವುದರಲ್ಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧರು. ಇತರರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಲೆಂದು ಅವರೆಂದೂ ಬರೆದವರಲ್ಲ. "ನಿಮಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವ ವಸ್ತುತ್ವಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಶಾಭಾವವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಅಶುದ್ಧ ಗೊಳಿಸುವುದು ತೀರಾ ತಪ್ಪು. ತೀಕ್ಷ್ಣವಾಗಿ ನೋಡಿದಾಗ ನಮಗೆ ಭವಿಷ್ಯದ ಬೀಜಗಳು ಕಾಣಿಸುತ್ತವೆ. ಲೇಖಕರೆಂದರೆ ಸತ್ಯವನ್ನು ಮರೆಮಾಡಿ ಹೇಳುವವರಲ್ಲ, ಗಾಳಿ ಹಾಕುವವರಲ್ಲ. ಒಬ್ಬಿ ಕಲ್ಪನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಲೇಖಕಿ, ಅನುಭವದ ಶಿಲ್ಪಿ, ಎಂದೆನಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನನಗೆ ಪ್ರಿಯ" ಎಂಬುದು ನೈಪಾಲರ

ನಿಲುವು !

ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆದಿರುವ ಈ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭಾಶಾಲಿ ಎಂದೂ ಯಾವುದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದವರಲ್ಲ. ಖ್ಯಾತ ಲೇಖಕರಾಗಿರುವ ಮಾರ್ಟಿನ್ ಅಮಿಸರ ಪ್ರಕಾರ, "(ನೈಪಾಲರ) ಕಾಣ್ಯ. ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ್ದಾಗಿದೆ, ಅವರ ಗದ್ಯ ಆ ಕಾಣ್ಯೆಯನ್ನು ಸಾಕಾರಗೊಳಿಸಲು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ" ನೈಪಾಲರ ಪ್ರವಾಸ ಬರಹವನ್ನು ಕುರಿತು "ಶತಮಾನದ ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಆ ಪ್ರಕಾರದ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶಃ ಇವು ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಮುಖವಾದುವು"

ವಾದಗ್ರಸ್ತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಬಿಡಲಿ, ತಮಗೆನಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೇರ, ನಿಷ್ಕರವಾಗಿ ಹೇಳಬಿಡುವ ನೈಪಾಲರ ಕಾದಂಬರಿಗಳೆಂದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಬಂಧಗಳೂ ಹೌದು. ಈ ನೊಬೆಲ್ ಪಾರಿತೋಷಕ ಸಂದಿರುವುದು ವಿಸ್ತೃತ ಪ್ರಬಂಧವೆಂಬ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ನೈಪಾಲರ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಶೋಧದ ಕಲಾತ್ಮಕತೆಗೆ, ಅವರ ಅಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಭಾಶಕ್ತಿಗೆ.

-- ಅಪಲ್ಯಾ ಬಲ್ಲಾಳ್

BHARATANATYAM ARANGETRAM

(Ranga Pravesha)

of

Kum. Anushree Harinarayana

(Disciple of Smt. Thangamani
Nagarajan)

on Sunday December 30, 2001
at 11 a.m.

at

Vishnudas Bhav Natyagriha,
Vashi.

(Opp. Vashi Bus Stand
Navi Mumbai)

All are cordially invited.

(Kindly note the changed date &
time of Arangetram as 30-12-01
at 11 a.m. at the same Venue)

PROF. ASHOK DAMODAR RANADE

Sangeetacharya Prof. Ashok Ranade is an eminent musicologist. He had his rigorous training in Hindustani vocal music under Gajanan Rao Joshi, Laxman Rao Bodas, Prahlad Ganu and B.R. Deodhar. He served in A.I.R. Bombay, where he met Hamida his life partner. He became the first director of the University Centre Mumbai, (1968) and was also Associate Director of Archives and Research Centre for ethnomusicology of the American Institute of Indian Studies in 1983. He was also elected to Coulson Indology fellowship, Wolfson college Oxford U.K. (1979). He had also conducted voice culture camp and composed music for plays and documentaries. He received the degree of Sangeetacharya from Akhil Bhartiya Gandarva Mahavidyalaya Mandal in 1976 and held the position of Director, National Centre of Performing Arts.

His publication includes: -

- 1) Sangeetache Saundaryashastra, 1975
- 2) Stravinskiche Sangeetik Saundarya Shastra 1975
- 3) On music and musicians of Hindustan 1984
- 4) Stage music of Maharashtra 1986
- 5) Maharashtra Art Music 1989
- 6) Key words and Concept; Hindustani Music

(Above resume is from the book 'Maharashtra Art Music')

In addition he has to his credit innumerable articles in learned Journal. His lectures are a treat to the public. Such an eminent person was invited to deliver the lecture at the Mysore Association, as a part of the platinum Jubilee Celebration. Eventhough the topic was "Contribution of Maharashtra to Indian Bhakti Movement" Prof. Ashok Ranade in his unconventional way showed and demonstrated through records cassettes how Bhakti and music go together and forms a binding force, and had sustained in the Society. He also explained how music is a potent force, whether it is instrumental, folk or classical.

Prof. Ranade explained in many parts of India there are people with Simple cultures, with no system of reading and writing, but music binds them and when they sing, naturally they do not worry about the Composer or the author.

In Maharashtra there are seventy-five forms of religious music and fifty forms are documented and are available and Prof. Was of the opinion that oral tradition never dies but Survives. Further he explained religious music derives its "integrity and Survival value from its direct response to and participation in group experience and the fusion of the individual and the Common Sense". (B.A. Botkire 'Folklore', standards dictionary of folklore, Mythology and Legend) to illustrate this he gave number of examples.

In religious music there is no Single artist, nearly every one in a group knows the Song and Sings them or if he/she cannot sing, will observe and most importantly all are participants. He gave the example of Ghana instrument.

King Someshvara III succeeded Vikranaditya. (1127 A.D.)

Someshvara III ruled from 1127 to 1139 A.D. the absence of serious ways helped the King to devote more time and energy for literary pursuits. He composed in 1129 A.D. an Encyclopaedia known as Abhilashitartha Chintamani, also known Manassollasa. Because of his Scholarship he was known as Sarvagna Chakravarthi. Abhilashitartha Chintamani provides a graphic picture of the prevailing Social Condition in Maharashtra before the advent of Mughal rule. The work mainly deals with sports, dance, entertainment and music. Many other topics are also discussed here. Folk music or regional music also has been given adequate Coverage. (For more details please see Prof. Ashok Ranade, Maharashtra Art Music Cho Three)

Further he explained even though instrumental music to a larger extent is

the property of a Specialist, the Single String instrument is easily accessible and easy to handle, and he proved to the audience the hypnotic effect of repetition. Religious music transcends all barriers and the melody, 'created wonder and that is why they wander' he said.

Gajar music (which is like Vedic recitation is from low to High Pitch) and is very powerful and accommodative.

Bharud is another form of music. The theme is closely associated with a people or from the daily chore.

Ghondal is normally played or sung in temples. Particularly it is very much evident in a temple he gave the example of Goddess Ambabai. Trans Music in the eyes of elite may look odd but it is important. Here man becomes one with God which is unexplainable.

OVI, a musical form finds a reference in Someshvara's Manassollasa. They are spontaneous expressions of Maharashtra women on occasions when in joy, they sing or dance in groups or reunion in the family. Or it may be on a social festival. The lines in an OVI may vary from three to five. Because of the oral tradition OVI is alive even today. The OVI songs are sung by women only. The innermost feeling is expressed in a natural form in some form of Rhythm. The music has a local touch.

Lastly Prof. Ranade through his audio cassette explained how mystic music not only enlightens but the elevates the common man. He also stressed the importance of Varkari Sect. The Varkaris preached through music and used various modalities. He gave the example from Dnyaneshwari.

Prof. Ashok Ranade enthralled the audience and, proved, the Secret of Successful Communication of Music lies in the Social interaction with the Rasikas and transported us to another world at least temporarily.

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸುಂದರ ತೋಟ ಹಾಗೂ ತೋಟದ ಮನೆಯನ್ನು
ಹೊಂದಲು ಮುಂಬಯಿ ಕನ್ಸ್ಟ್ರಿಗರಿಗೆ ಒಂದು ಸದವಕಾಶ !

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜನಪ್ರಿಯ ಸಂಸ್ಥೆ ಜೈನ್ ಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಮತ್ತು ರೆಸಾರ್ಟ್ಸ್ ಲಿ.

ತಮ್ಮ ಮುಂಬಯಿ ವಿಜೇಟರಾದ ಗ್ರೀನ್ ಕಂಟ್ರಿ ಅಸೋಸಿಯೇಟ್ಸ್ ಮೂಲಕ ಸಾದರಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಯೋಜನೆ - 1

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸಮೀಪ ಬಾಗಲೂರು (ಬೆಂಗಳೂರು ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣದಿಂದ 32 ಕಿ.ಮೀ.)

ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 4000 ಚ.ಡಿ. ತೋಟದ ಜಮೀನು --

ಬೆಲೆ ಕೇವಲ ರೂ. 1,70,000.00 ಮಾತ್ರ !

ಯೋಜನೆ - 2

ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ಬಾಗಲೂರು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 4000 ಚ.ಅಡಿ. ಜಮೀನು 589 ಚ.ಅಡಿ

ಸುಂದರ ತೋಟದ ಮನೆ ಹಾಗೂ ಜಮೀನಿಗೆ ಮುಳ್ಳು ತಂತಿ ಬೇಲಿ --

ಒಟ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೇವಲ ರೂ. 5,70,000.00 ಮಾತ್ರ !!

ವಿಶೇಷ ಉಡುಗೊರೆ ಹಾಗೂ ರಿಯಾಯತಿಗಳು

1) ಡಿಸೆಂಬರ್ 31ರೊಳಗೆ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವವರಿಗೆ ಒಂದು ಚಿನ್ನದ ಉಂಗುರ ಉಚಿತ.

2) 5 ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವವರಿಗೆ ನಿವೇಶನ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 10,000.00 ರಿಯಾಯತಿ.

ಮೇಲೆ ಕಾಣಿಸಿದ ಬೆಲೆಗಳು ಜಮೀನಿನ ನೋಂದಣಿ ವೆಚ್ಚ, ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಮಾವು, ಸೀಬೆ, ಸಪೋಟ, ತೇಗ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದು, ಸಸಿಗಳ ಮೊದಲ ವರ್ಷದ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಯ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಆಕರ್ಷಕ ಕಂಟ್ರಿ ಕ್ಲಬ್‌ನ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.

ಯೋಜನೆ - 2ರಲ್ಲಿ ತೋಟದ ಮನೆಗೆ ನೀರು ವಿದ್ಯುತ್ ಹಾಗೂ ಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ

ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಠೇವಣಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೇರಿಲ್ಲ.

ಬಾಗಲೂರು ಯೋಜನೆ ಕಳೆದ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಉಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ ಹಾಗೂ ಈಗಾಗಲೇ ೧೪೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ತೋಟದ ನಿವೇಶನಗಳು ಮಾರಾಟವಾಗಿವೆ. ಕಂಟ್ರಿ ಕ್ಲಬ್ ಈಜು ಕೊಠ, 24 ಘಂಟೆ ತೆರೆದಿರುವ ಶಾಖಾಹಾರಿ ಹೋಟೆಲ್, ಆಧುನಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿರುವ ಕಾಟೇಜುಗಳು,

ಮಿನಿಗೋಲ್ಫ್

ಹಾಗೂ ಇತರ ಕ್ರೀಡೆಗಳ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಹಾಗೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು

ಮಿದ್ವಾಗಿ ನೋಡಲು ಕೂಡಲೇ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ.

ಗ್ರೀನ್ ಕಂಟ್ರಿ ಅಸೋಸಿಯೇಟ್ಸ್, ದೂರವಾಣಿ : 5431358

E-mail:greencountree@hotmail.com

ಸರ್ವರಿಗೂ 46ನೇ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಶುಭಾಶಯಗಳು

ಬಾಂಧವ್ಯದ ಬೆಸುಗೆಯಾಗಿ,

ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸೊಗಡಾಗಿ,

ಕಸ್ತೂರಿಯ ಕಂಪಾಗಿ,

ಸಂಪತ್ತಿನ ಸೆಲೆಯಾಗಿ.

ಮಾನವ ಕುಲಕೋಟಿಗೆ ಮಂಗಳ ಹರಸುವ,

ವೀಣಾವಾಣಿಯ ವಾಣಿ - ಕನ್ನಡ ನುಡಿ ಕಾಣಿ.

“ನಮ್ಮ ಚಿಲುವ ಕನ್ನಡನಾಡು ಉದಯಿಸಿ ಇಂದಿಗೆ 45 ವರ್ಷಗಳು ಸಂದಿವೆ. ಕನ್ನಡಾಂಜೆಯ ಕೀರ್ತಿ ನಾಲ್ಕೂ ದಿಸೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸರಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಈ ಶುಭದಿನದಂದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಕುಲಕೋಟಿಗೆ ನನ್ನ ಹಾರ್ದಿಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು.”

ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ

ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ನೆಲೆಗಟ್ಟು

ಕನ್ನಡ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾದಿಕಾರದ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ

- 10ನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾದರಿಯಾದ ಭಾಷಾ ನೀತಿ.
- ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ. ಕನ್ನಡ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಆಯಾಮ.
- ಕನ್ನಡೇತರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ತರಗತಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಕಡ್ಡಾಯ, ಪೂರ್ಣಾವಧಿ ಕನ್ನಡ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ನೇಮಕ.
- ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಅನುಷ್ಠಾನ ಮಾಡದೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಶಿಸ್ತುಕ್ರಮ.
- ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಛೇರಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕನ್ನಡ ಅನುಷ್ಠಾನ ವಿಭಾಗ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಆದೇಶ.
- ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ.
- ಕಂಪ್ಯೂಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಅಳವಡಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅನುದಾನ.
- ಪದವಿಪೂರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಐಚ್ಛಿಕ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮುಕ್ತಾನುಮತಿ.
- ಬಿ.ಇಡಿ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನ.
- ವೃತ್ತಿ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಪಠ್ಯ ಅಳವಡಿಸಲು ನಿರ್ಧಾರ.
- ಗಡಿನಾಡು ಕನ್ನಡಿಗರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ.
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತೃಭಾಷಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ರಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಬದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ.
- ಕನ್ನಡ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾಪನೆ.
- ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಸ್ಥಾಪನೆ.

ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನ, ದೂರಗಾಮಿ ಕನ್ನಡ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಎಂದೆಂದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಾರ್ತೆ.

ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಸೇ ಕಾಗಿಲ್ ತಕ್

ಅರಗಿನ ಬೆಟ್ಟ

ಅರಗಿನ ಬೆಟ್ಟ

"YAYATI" ಯಯಾತಿ

ಬಿರ್ ಕಿತನ ತುಕಡೆ

ಹರೀಂದರ್ ಕೌರ್, ಬಿ. ಗೌರಿ, ರಾತೀಶ್ ರೆಡ್ಡಿ

ಸಹ ಪ್ರಾಯೋಜಕರು

ಸಹ ಪ್ರಾಯೋಜಕರು

Platinum Jubilee Celebration The Mysore Association, Bombay

Presents

A Hindustani Flute Concert by

PANDIT HARIPRASAD CHAURASIA

In aid of its
Composite Training Centre for Performing Arts

On Saturday the 19th January 2002, at 7.00 p.m.

at

NEHRU CENTRE AUDITORIUM

Sponsors

Union Bank of India

A positive a++titude

Tickets Available at the Association

Rs. 500/-

Rs. 300/-